

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Afwijzing verzoek COA permanent maken bufferplekken

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 8-10-2024

Notanummer : 2024-805

Datum : 8-10-2024

Programma : 08 - Meedoen

Portefeuillehouder : Wethouder De Geest,

Bijlage(n) : 2024-09-03 INLOG Lijst met handtekeningen bewoners Baerlerkamp - bezwaar mbt bufferplekken AZC Schalkhaar.pdf,2024-09-11 Standpunt Platform Schalkhaar over AZC Bufferplekken.pdf,20241002 - Persbericht bufferplekken.docx,Namens bewoners Westenberg buiten tegen het structureel maken van de tijdelijke bufferzone naar 650 personen.pdf,reactie college op verzoek coa permanent maken bufferplekken.docx,Verzoek permanent toekennen bufferplekken AZC Schalkhaar.docx,Zienswijze Frieswijkerweg.pdf

Parafering

03-10-2024: Wethouder03-10-2024: Programmamanager Meedoen (Welzijn, Zorg en Sport)

Agendering

* 04-10-2024: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

* 03-10-2024: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

8-10-2024

B & W d.d.: 8-10-2024

Besluit

1. Het verzoek van het COA om de bufferplekken permanent te maken af te wijzen
2. De inzet van de bufferplekken stapsgewijs af te bouwen waarbij uiterlijk 1 juli 2025 de oorspronkelijke maximale capaciteit van 550 opvangplekken moet zijn bereikt
3. Samen met de omwonenden, COA, politie, eventuele andere belanghebbenden en gemeente gaan we in gesprek om de communicatie en participatie rondom het AZC te verbeteren.
4. De antwoordbrief vast te stellen en te verzenden
5. De raadsmededeling vast te stellen
6. De stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken met uitzondering van de persoonsgegevens in de bijlagen

Inleiding

Sinds 1 januari 2020 geldt in de gemeente Deventer een nieuwe bestuursovereenkomst met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Het betreft hier een bestuursovereenkomst voor onbepaalde tijd. In de bestuursovereenkomst is de optie opgenomen om (aanvullend aan de bestaande

capaciteit van 550 plekken) 100 bufferplekken in te zetten voor het geval dat er (bijvoorbeeld als gevolg van calamiteiten) tijdelijk meer mensen moeten worden opgevangen. Deze bufferplekken zijn dus bedoeld als buffer, niet als permanente uitbreiding van capaciteit. Verlenging van de inzet van bufferplekken moet periodiek worden aangevraagd. Vanaf 1 februari 2020 tot 1 februari 2025 is de inzet van 100 bufferplekken zes keer verlengd met als doel het COA te ondersteunen bij de opvang van asielzoekers. Op 1 juli 2024 verzocht het COA het college de 100 bufferplekken permanent te maken. De ontwikkelingen in de asielketen zorgen ervoor dat het COA tegen de grenzen aan blijft lopen van de mogelijkheden rondom opvang (en doorstroom). Het COA heeft een groot tekort aan opvangplekken. Het COA overlegde een evaluatie van het gebruik van de bufferplekken in de afgelopen periode. Een eis die het college bij de vorige aanvraag had gesteld. Deventer heeft in haar lange geschiedenis altijd open gestaan voor humane opvang mensen die op de vlucht zijn. Deze houding blijft onze stad en onze dorpen kenmerken, daarom blijven wij wel open staan voor nieuwe verzoeken en op zoek naar mogelijkheden elders in de gemeente.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Door de verlenging van de tijdelijk ingestelde bufferplekken niet toe te staan en het COA te vragen de bufferplekken zo snel als mogelijk stapsgewijs af te bouwen, zal de rust en stabiliteit op en rondom het COA terrein toenemen. Tevens blijft naar verwachting het draagvlak van omwonenden behouden.

Kader

* Vreemdelingenwet 2000

* Collegebesluit en raadsmededeling over bestuursovereenkomst (2019-001483)

* Bestuursovereenkomst COA

Betrokken partijen en participatie

Raadstafels

Op 11 september en 2 oktober jl hebben er raadstafels plaatsgevonden over dit onderwerp. Tijdens de eerste sessie zijn er drie insprekers aan het woord geweest; de vastgoedregisseur van het COA en twee omwonenden. De vastgoedregisseur pleit voor het permanent maken en de twee omwonenden pleiten voor het beëindigen van de bufferplekken. Op de tweede raadstafel van 2 oktober 2024 heeft de raad samengevat het volgende meegegeven:

Over het algemeen is de raad het er over eens dat de huidige situatie niet wenselijk is en dat permanent maken geen optie is. Sommige fracties opteren nog voor een tijdelijke verlenging, een andere fractie wil de bufferplekken wel structureel maken, maar de IBO niet meer op het terrein of onder bepaalde voorwaarden. De meeste inwoners van Schalkhaar staan nog steeds positief tegen het AZC, maar er zal wel verbetering op moeten treden in communicatie en participatie. Maak daarbij ook maatwerk mogelijk in praktische oplossingen. Het vertrouwen van de omwonenden dient te worden teruggewonnen. Tenslotte wordt er ook opgeroepen om te kijken naar spreiding in de stad.

Omwonenden

De bewoners van de Frieswijkerweg hebben een zienswijze aangeleverd (zie bijlage 'Zienswijze omwonenden Frieswijkerweg aangaande Bufferplekken'). De strekking hiervan dat zij zich al jaren niet serieus genomen voelen door het college en het COA, meer overlast ervaren, en hun woongenot de laatste jaren is beperkt.

Zij zijn tegen een structurele invulling van de bufferplekken. Bewoners van de omgeving Westenberg-Buiten hebben eveneens een zienswijze ingediend (zie bijlage zienswijze Westenberg Buiten). Zij delen de mening van de bewoners van de Frieswijkerweg en geven nadrukkelijk aan dat zij geen maatschappelijk draagvlak ervaren voor het permanent maken van de bufferplekken en doen een dringend verzoek aan het college om de bufferplekken af te bouwen. bewoners van de Baerlerhoek sluiten zich aan bij de Frieswijkerweg en Westenberg-Buiten, (zie bijlage Baerlerhoek). Platform Schalkhaar (zie bijlage Platform Schalkhaar) pleit net zoals hierboven voor het niet permanent maken van de bufferplekken en stelt dat een AZC van 550 plekken passend voor het dorp, maar alles wat meer is een te grote belasting is. Kortom alle zienswijzen van omwonenden en belanghebbenden pleiten voor het (nu) stopzetten van de buffercapaciteit.

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Argumenten tegen het permanent maken van de bufferplekken

- * De bufferplekken zijn sinds de start van de bestuursovereenkomst met het COA toegekend, het is echter nooit de bedoeling geweest ze permanent te maken.
- * Met de reguliere 550 plekken voldoen we aan de spreidingswet (taakstelling 529).
- * Er is weerstand vanuit de omgeving en het draagvlak voor de bufferplekken neemt steeds verder af. We willen voorkomen dat de bufferplekken uiteindelijk ten koste gaan van het draagvlak voor de reguliere AZC plekken.
- * Bewoners voelen zich niet serieus genomen doordat de meest recente verlenging is toegestaan, ondanks bezwaren vanuit de omgeving van het azc.
- * Als we de cijfers van 2019 (nog geen bufferplekken) en verder vergelijken zien we een toename van registraties van overlastsituaties. Het is niet mogelijk om deze direct aan de 100 bufferplekken te relateren, maar ondersteunt wel het gevoel van inwoners dat zij meer overlast ervaren en/of melden.
- * Het proces rondom evaluatie en communicatie omwonenden was zeer moeizaam en heeft forse vertraging opgelopen door het COA.

Voorargumenten voor het permanent maken van de bufferplekken

- * Gemeenten hebben steeds meer moeite om huisvesting aan (voornamelijk alleenstaande, circa 86% van alle nieuwe statushouders zijn op dit moment alleenstaand) statushouders te bieden. Zij verblijven daarom noodgedwongen op het AZC. Inmiddels maken statushouders ruim 27% uit van de bezetting van AZC's. Verlenging van de bufferplekken verlaagt de druk op de keten (iets).
- * De IND loopt ver achter, asielaanvragen blijven doorlopen en daardoor blijft de behoefte aan kwalitatief goede plekken onverminderd hoog.

Financiële consequenties en dekking

Nvt

Openbaarmaking en communicatie

Na collegebesluit zal portefeuillehouder (bijv. telefonisch) contact opnemen met bestuur van COA en AZC om hen voor te informeren. Daarna zal bijgevoegde brief worden verstuurd en zal een kort persbericht worden gepubliceerd.

Aanpak en uitvoering

Na openbaarmaking zal de omwonendencommissie een mail ontvangen met het besluit en raadsmededeling.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Afwijzing verzoek COA permanent maken bufferplekken		
Nummer	2024-805	Portefeuillehouder	Wethouder De Geest,
Team	DEV-BLD-MO	Datum	8-10-2024

Inleiding

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft de gemeente Deventer verzocht om het tijdelijk gebruik van 100 bufferplekken bij het AZC Schalkhaar vanaf 1 februari 2025 permanent te maken.

Kader

- * Bestuursovereenkomst COA
- * Collegebesluit en raadsmededeling over bestuursovereenkomst (2019-001483)
- * Vreemdelingenwet 2000

Kern van de boodschap

Het college geeft het COA geen toestemming om de tijdelijke ingestelde bufferplekken permanent te maken en verzoekt deze 100 bufferplekken zo snel als mogelijk stapsgewijs af te bouwen en uiterlijk 1 juli 2025 de oorspronkelijke maximale capaciteit te bereiken van 550 opvangplekken.

Nadere toelichting

Sinds 1 januari 2020 geldt in de gemeente Deventer een nieuwe bestuursovereenkomst met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Het betreft hier een bestuursovereenkomst voor onbepaalde tijd. In de bestuursovereenkomst is de optie opgenomen om (aanvullend aan de bestaande capaciteit van 550 plekken) 100 bufferplekken in te zetten voor het geval dat er (bijvoorbeeld als gevolg van calamiteiten) tijdelijk meer mensen moeten worden opgevangen. Deze bufferplekken zijn dus bedoeld als buffer, niet als permanente uitbreiding van capaciteit. Verlenging van de inzet van bufferplekken moet periodiek worden aangevraagd. Vanaf 1 februari 2020 tot 1 februari 2025 is de inzet van 100 bufferplekken zes keer verlengd met als doel het COA te ondersteunen bij de opvang van asielzoekers. Het COA overlegde een evaluatie van het gebruik van de bufferplekken in de afgelopen periode. Een eis die het college bij de vorige aanvraag had gesteld.

Raadstafels

Op 11 september en 2 oktober jl hebben er raadstafels plaatsgevonden over dit onderwerp. Tijdens de eerste sessie zijn er drie sprekers aan het woord geweest; de vastgoedregisseur van het COA en twee omwonenden. De vastgoedregisseur pleit voor het permanent maken en de twee omwonenden pleiten voor het beëindigen van de bufferplekken. Op de tweede raadstafel van 2 oktober 2024 heeft uw raad het volgende meegegeven:

Over het algemeen is uw raad het er over eens dat de huidige situatie niet wenselijk is en dat permanent maken geen optie is. Sommige fracties opteren nog voor een tijdelijke verlenging, een andere wil de bufferplekken wel structureel maken, maar de IBO niet meer op het terrein of onder bepaalde voorwaarden. De meeste inwoners van Schalkhaar staan nog steeds positief tegen het AZC, maar er zal wel verbetering op moeten treden in communicatie en participatie. Maak daarbij ook maatwerk mogelijk in praktische oplossingen. Het vertrouwen van de omwonenden dient te worden teruggewonnen. Tenslotte wordt er ook opgeroepen om te kijken naar spreiding in de stad.

Omwonenden

De bewoners van de Frieswijkerweg hebben een zienswijze aangeleverd (zie bijlage 'Zienswijze omwonenden Frieswijkerweg aangaande Bufferplekken'). De strekking is dat zij zich al jaren niet serieus genomen voelen door het college en het COA, meer overlast ervaren, hun woongenot de laatste jaren is beperkt. Zij zijn tegen een structurele invulling van de bufferplekken. Bewoners van de omgeving Westenberg-Buiten hebben eveneens een zienswijze ingediend (zie bijlage

zienswijze Westenberg Buiten). Zij delen de mening van de bewoners van de Frieswijkerweg en geven nadrukkelijk aan dat zij geen maatschappelijk draagvlak ervaren voor het permanent maken van de bufferplekken en doen een dringend verzoek aan het college om de bufferplekken af te bouwen. bewoners van de Baerlerhoek sluiten zich aan bij de Frieswijkerweg en Westenberg-Buiten, (zie bijlage Baerlerhoek). Platform Schalkhaar (zie bijlage Platform Schalkhaar) pleit net zoals hierboven voor het niet permanent maken van de bufferplekken en stelt dat een AZC van 550 plekken passend voor het dorp, maar alles wat meer is een te grote belasting is. Kortom alle zienswijzen van omwonenden en belanghebbenden pleiten voor het (nu) stopzetten van de buffercapaciteit. Samen met de omwonenden, COA, politie, gemeente en eventuele andere belanghebbenden zullen we in gesprek gaan om de communicatie en participatie rondom het AZC te verbeteren.

Argumenten

Argumenten tegen het permanent maken van de bufferplekken

- * De bufferplekken zijn sinds de start van de bestuursovereenkomst met het COA toegekend, het is echter nooit de bedoeling geweest ze permanent te maken.
- * Met de reguliere 550 plekken voldoen we aan de spreidingswet (taakstelling 529).
- * Er is weerstand vanuit de omgeving en het draagvlak voor de bufferplekken neemt steeds verder af. We willen voorkomen dat de bufferplekken uiteindelijk ten koste gaan van het draagvlak voor de reguliere AZC plekken.
- * Bewoners voelen zich niet serieus genomen doordat de meest recente verlenging is toegestaan, ondanks bezwaren vanuit de omgeving van het azc.
- * Als we de cijfers van 2019 (nog geen bufferplekken) en verder vergelijken zien we een toename van registraties van overlastsituaties. Het is niet mogelijk om deze direct aan de 100 bufferplekken te relateren, maar ondersteunt wel het gevoel van inwoners dat zij meer overlast ervaren en/of melden.
- * Het proces rondom evaluatie en communicatie omwonenden was zeer moeizaam en heeft forse vertraging opgelopen door het COA.

Voorargumenten voor het permanent maken van de bufferplekken

- * Gemeenten hebben steeds meer moeite om huisvesting aan (voornamelijk alleenstaande, circa 86% van alle nieuwe statushouders zijn op dit moment alleenstaand) statushouders te bieden. Zij verblijven daarom noodgedwongen op het AZC. Inmiddels maken statushouders ruim 27% uit van de bezetting van AZC's. Verlenging van de bufferplekken verlaagt de druk op de keten (iets).
- * De IND loopt ver achter, asielaanvragen blijven doorlopen en daardoor blijft de behoefte aan kwalitatief goede plekken onverminderd hoog.

Tenslotte

Deventer heeft in haar lange geschiedenis altijd open gestaan voor humane opvang mensen die op de vlucht zijn. Deze houding blijft onze stad en onze dorpen kenmerken, daarom blijven wij wel open staan voor nieuwe verzoeken en op zoek naar mogelijkheden elders in de gemeente.

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Vastgoed en Facilitair

Rijnstraat 8

2515 XP DEN HAAG

telefoon 088-7157000

postadres postbus 30203

2500 GE DEN HAAG

VERTROUWELIJK

Aan het college van burgemeester
en wethouders van de gemeente Deventer
t.a.v. dhr. R.S. de Geest Wethouder
Postbus 5000
7400 GC Deventer

12 juni 2024

inlichtingen bij Geert Jongbloed

e-mail GeertJongbloed@coa.nl

Onderwerp: Verzoek permanent toekennen bufferplekken AZC Schalkhaar

Geachte heer De Geest

Al vanaf januari 1992 vangen wij asielzoekers op in de voormalige Westenbergkazerne in Schalkhaar. Het COA werd pas een zelfstandig bestuursorgaan in 1994. Opvang van vluchtelingen in Schalkhaar bestaat in die zin dus langer dan het COA zelf. Allereerst willen wij u en de gemeenschap in Schalkhaar daarom bedanken voor de gastvrijheid en behulpzaamheid de afgelopen drie decennia.

In 2019 hebben het COA en de gemeente Deventer afspraken gemaakt over het aantal op te vangen asielzoekers op het AZC Schalkhaar. Een onderdeel van deze afspraken is dat er op het AZC ruimte is voor 100 bufferplekken. Telkens wanneer daar behoefte aan is, kan het COA een beroep op de gemeente Deventer doen, met het verzoek gebruik te mogen maken van de bufferplekken. De druk op de asielopvang is de afgelopen jaren dermate hoog geweest dat inzet van de bufferplekken nodig is geweest. Deze druk op de asielopvang blijft helaas onverminderd hoog. Het COA is daarom doorlopend op zoek naar opvangplekken voor vluchtelingen.

Omdat wij verwachten de bufferplekken op AZC Schalkhaar ook in de toekomst nog in te moeten zetten, vragen wij u hierbij deze bufferplekken permanent toe te kennen.

De afspraak is dat er een evaluatie van de bufferplekken plaats zou vinden. In het navolgende evalueren wij de afgelopen periode waarin de bufferplekken zijn toegekend en motiveren wij waarom het permanent toekennen van de bufferplekken opportuun is.

Achtergrond verzoek

AZC Schalkhaar is sinds 1992 in gebruik en ligt net buiten Schalkhaar aan de Frieswijkerweg. Voorzieningen als supermarkten, openbaar vervoer en onderwijs liggen op loopafstand of fietsafstand. Het centrum van Deventer en het NS-station zijn met een kwartier fietsen of rechtstreeks met de bus te bereiken.

Op Schalkhaar zijn twee COA-teams werkzaam. Het Woonteam voor de reguliere bewoners en het IBO-team voor de IBO-bewoners. De IBO biedt bewoners intensieve 24-uurs begeleiding die gericht is op het aanleren van vaardigheden en competenties waarmee de zelfredzaamheid van de asielzoeker toeneemt waardoor hij/zij beter kan functioneren binnen de context van de reguliere opvang. De buffercapaciteit ziet op reguliere plekken. In het navolgende zal de IBO daarom buiten beschouwing blijven.

De huidige buffercapaciteit is gerealiseerd door het bijplaatsen van 20 caravans. Deze worden gebruikt voor gezinnen, zodat zij meer privacy hebben en er in de gebouwen minder overlast wordt ervaren door met name de (spelende) kinderen.

Samenwerking met gemeente Deventer

De samenwerking en de contacten tussen het AZC Schalkhaar/COA en de gemeente Deventer verloopt onzes inziens erg goed. Wij waarderen de directe betrokkenheid van bestuurders en ambtenaren. De lijnen zijn kort en men durft elkaar aan te spreken op een ieders verantwoordelijkheid. Wij zullen ons ook in de toekomst blijven inspannen om deze samenwerking voort te blijven zetten.

Contact met omgeving

Periodiek vindt er een omwonendenoverleg plaats met burens, maatschappelijke organisaties, politie en de gemeente Deventer. In dit overleg wordt de dagelijkse gang van zaken rondom het AZC besproken. Het eventueel permanent toekennen van de bufferplekken zal geen gevolgen hebben voor dit overleg. Het COA blijft in dialoog met omwonenden en betrokkenen van het AZC. In geval van overlast of incidenten wordt de locatie hierover geïnformeerd door omwonenden/betrokkenen uit Schalkhaar. Samen met de gemeente Deventer, Dimence en de politie is er een meldkaart ontwikkeld om samen te werken aan een veilige en leefbare leefomgeving. Deze kaart is verspreid onder alle inwoners van Schalkhaar. De kaart geeft een handig overzicht van telefoonnummers en websites en geeft aan wanneer het COA gebeld kan worden. Het totstandkomen van de meldkaart laat zien dat er korte en goede lijnen zijn tussen het AZC en de wijkagent/politie.

Werkgelegenheid

AZC Schalkhaar is een belangrijke werkgever voor Deventer en de directe omgeving van Deventer.

Op de locatie zijn ruim 80 COA-medewerkers werkzaam voor de beide teams en de Noodopvang in de hotels. Het merendeel komt uit de gemeente Deventer of uit de directe omgeving van Deventer.

Er is een netwerk van vrijwilligers nodig om activiteiten en ondersteuning voor de bewoners van het AZC te organiseren. Hiervoor zijn er ca. 30 vrijwilligers betrokken bij het uitvoeren van bijvoorbeeld de taallessen, sport en de kinder- en jongeren activiteiten. Ook het grootste deel van de vrijwilligers is woonachtig in de gemeente Deventer.

Daarnaast vindt het COA het belangrijk om vanuit onze maatschappelijke opdracht als uitvoerende overheidsorganisatie stagemogelijkheden te bieden aan MBO en HBO studenten. Dat resulteert elk schooljaar in 6 tot 8 studenten die studeren aan het Saxion, Windesheim of het ROC en bij ons hun stage doen. Zij worden begeleid door collega's uit het team Wonen. Daarnaast verzorgen wij met grote regelmaat rondleidingen voor scholen in het kader van lessen en/of maatschappelijke stages.

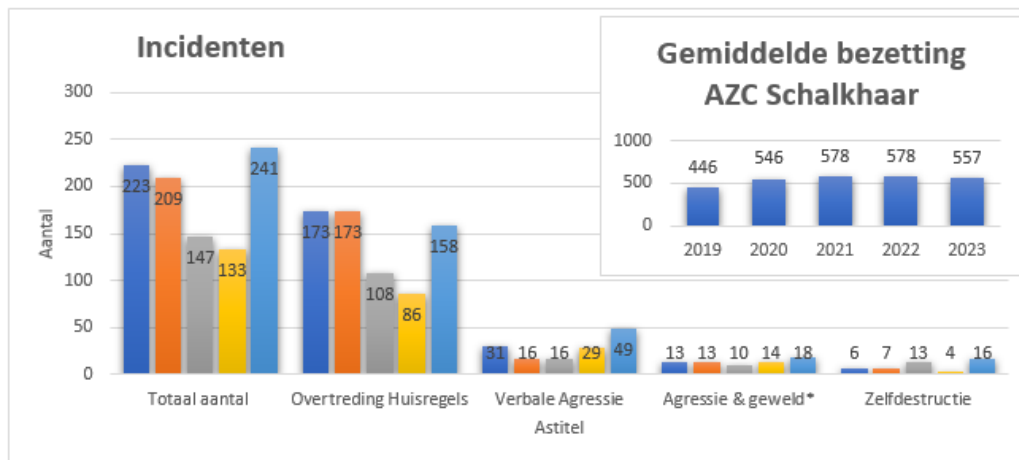
Op het AZC zijn verschillende ketenpartners werkzaam met AZC Schalkhaar als hoofdstandplaats. Dat zijn de GZA, (gezondheidszorg asielzoeker), met ca 15 medewerkers, de GGD/JGZ met 2 -3 medewerkers, VWN met 8 medewerkers, Dimence met 12 medewerkers en Trigion beveiliging met een team van ca. 16 medewerkers.

AZC Schalkhaar zorgt ook voor indirecte werkgelegenheid aangezien er behoefte is aan gebouwonderhoud, schoonmaak, peuterspeelzaal en het leveren van diverse diensten. Onder andere de supermarkt en de bloemist uit Schalkhaar.

AZC Schalkhaar heeft daarmee een breed scala aan positieve effecten op de werkgelegenheid in de regio, zowel direct door het creëren van banen binnen het centrum zelf als indirect door het stimuleren van de lokale economie en de vraag naar verschillende diensten en goederen. Het verhogen van de reguliere capaciteit van 500 naar 600 opvangplekken biedt iedereen die betrokken is als werknemer, Vrijwilliger of dienstverlener duidelijkheid dat hun betrokkenheid en inzet ook in de toekomst nodig is.

Ontwikkeling incidenten in de opvang

Het inzetten van de buffercapaciteit op AZC Schalkhaar leidt verhoudingsgewijs niet tot een toename van incidenten. Voor de reguliere opvang zijn de interne incidentmeldingen van 2019 tot en met 2023 in een overzicht gezet. Omdat de bufferplekken alleen ingezet worden voor reguliere opvang van vluchtelingen, is hierbij alleen gekeken naar de cijfers voor de reguliere opvang. De cijfers van de IBO zijn daarom buiten beschouwing gelaten.

Het grootste deel betreft overtredingen van de huisregels met betrekking tot het rookgedrag en het niet uitvoeren van de schoonmaaktaken. (173 in 2019 en 2020, 108 in 2021, 86 in 2022 en 158 in 2023).

De tweede categorie betreft de verbale agressie tegen medebewoners of personeel op de locatie. (31 in 2019, 16 in 2020 en 2021, 29 in 2022 en 49 in 2023).

Op de derde plaats komt de fysieke agressie, tussen medebewoners of personeel, waarvan een klein deel tot een aangifte leidt. (13 in 2019 en 2020, 10 in 2021, 14 in 2022 en 18 in 2023).

In de 4^e categorie wordt zelfdestructie gemeld, dat betreft o.a. de suïcide-uitingen en de hoger-of dorststakingen. (6 in 2019, 7 in 2020, 13 in 2021, 4 in 2022 en 16 in 2023).

Het verhoudingsgewijs hogere aantal incidenten in 2023 wordt verklaard door de aardbevingen in Syrië en Turkije in februari van dat jaar. Veel bewoners hebben familie en kennissen in de getroffen gebieden wat tot spanningen heeft geleid.

De hiervoor weergegeven incidenten, zijn interne incidenten zonder uitstraling 'naar buiten'.

Incidenten buiten de locatie.

In 2023 zijn er 9 meldingen van geluidsoverlast geweest vanuit Schalkhaar. Daarnaast zijn er 3 onveilige verkeerssituaties gemeld, 2 meldingen van verkeerd bezorgde poststukken. Zwerfafval is 1 maal gemeld, net als een vraag over het sporten van bewoners in Schalkhaar. Ten slotte is er 1 keer melding gemaakt van diefstal.

Op basis van het meest recente incidentenoverzicht per locatie voor 2022, bevinden de incidenten in Schalkhaar zich in het midden van het spectrum wanneer dit vergeleken

wordt met andere opvanglocaties van het COA. Daarbij is geen rekening gehouden met de relatief grote omvang van de locatie in vergelijking met andere opvanglocaties.

Doorontwikkeling azc Schalkhaar

Medio 2026 zal gestart worden met de doorontwikkeling van het azc. Het doel daarvan is

1. het functioneel optimaliseren van de gebouwen en het terrein;
2. Het verduurzamen van de bestaande gebouwen en het terrein op gebied van energie, circulariteit en natuur; en
3. Verdere aandacht voor de relatie met de omgeving en maatschappelijke meerwaarde.

De doorontwikkeling resulteert erin dat bewoners meer privacy zullen krijgen en ervaren. Daarnaast biedt de doorontwikkeling kansen om de relatie met de omgeving te bevestigen, en zelfs te versterken. Met name bij de ontwikkeling van het groenplan zal nadrukkelijk contact worden gezocht met omwonenden. Voor de financiering van de doorontwikkeling maakt het een substantieel verschil of er uit kan worden gegaan van 500 reguliere plekken, of 600. Het projectbudget wordt namelijk bepaald op basis van het aantal plekken in een AZC. Kort gezegd, wanneer er uit kan worden gegaan van 600 opvangplekken, is er 20% meer budget beschikbaar. Dat betaalt zich weer terug in de kwaliteit van de doorontwikkeling, maar biedt ook ruimte om met omwonenden/betrokkenen in gesprek te gaan en hun wensen beter tot uiting te laten komen in het ontwerp. Daarbij kan worden gedacht aan de inrichting van het groenperceel ten noorden grenzend aan het terrein van het AZC, maar ook aan het gebruik van ruimtes op het AZC door de gemeenschap uit Schalkhaar.

Tussenvoorziening Schalkhaar

In 2023 is er een tussenvoorziening gerealiseerd op het terrein van AZC Schalkhaar voor statushouders gekoppeld aan de gemeente Deventer. In mei 2025 eindigt de overeenkomst tussen het COA, de gemeente Deventer en Woningstichting Rentree voor het tijdelijke woongebouw aan de Spanjaardsdijk. Het COA wenst het woongebouw vervolgens te gebruiken voor het huisvesten van bewoners tijdens de doorontwikkeling van het azc. Ontsluiting van het woongebouw zal dan ook weer plaatsvinden via het terrein van het azc en niet meer op de Spanjaardsdijk zoals nu het geval is. Vanaf mei 2025 wonen er geen statushouders meer in het woongebouw. Voor zover dat al het geval is, zal dat zich ook vertalen in het afnemen van de druk op de omgeving. De capaciteit van de bestuursovereenkomst zal niet worden overschreden door het gebruiken van het woongebouw, de bestaande capaciteit blijft gehandhaafd.

Afsluitend

De bevindingen van onze evaluatie zijn:

1. De samenwerking tussen de gemeente Deventer en het COA is goed;
2. Er is voldoende contact met omwonenden, er is voldoende gecommuniceerd hoe en wanneer omwonenden contact met AZC Schalkhaar op kunnen nemen;
3. AZC Schalkhaar zorgt voor werkgelegenheid, het toekennen van 100 bufferplekken heeft voor extra werkgelegenheid gezorgd;
4. Het toekennen van de bufferplekken heeft verhoudingsgewijs niet voor een toename van incidenten gezorgd;
5. Het permanent toekennen van de bufferplekken heeft als gevolg dat het budget voor de doorontwikkeling 20% hoger wordt, wat zich weer vertaalt in een kwalitatief beter centrum en meer kansen om omwonenden te betrekken.

Het vorenstaande in acht genomen, willen wij u afsluitend nogmaals verzoeken de 100 bufferplekken op AZC Schalhaar toe te voegen aan de vaste capaciteit en deze te verhogen naar 600 reguliere opvangplekken.

Mocht ik u van verdere informatie kunnen voorzien dan verneem ik dit graag.

Hoogachtend,
Centraal Orgaan opvang asielzoekers,

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

direct telefoonnummer

e-mail

Vertrouwelijk

Centraal Orgaan Opvang asielzoekers
T.a.v.
Antwoordnummer 11009
2509 VE Den Haag

DEV-BLD/ 2024-805
kenmerk

uw referentie

8 oktober 2024
datum

contactpersoon

Reactie op formeel verzoek permanent maken 100 bufferplaatsen
Schalkhaar
onderwerp

Geachte

Wij hebben uw brief van 1 juli 2024 met het formele verzoek om het gebruik van de 100 bufferplaatsen in het asielzoekerscentrum (azc) in Schalkhaar permanent te maken ontvangen en uw verzoek beoordeeld.

Door verschillende oorzaken in de landelijke asielketen, blijft de vraag naar extra opvangplekken onverminderd hoog. Belangrijke knelpunten zijn de beperkte uitstroom en de hoge asielinstroom. Het baart ons ernstige zorgen dat deze situatie al zo lang voortduurt en er geen tot weinig voortgang geboekt wordt tot een structurele oplossing.

De bufferplekken zijn bedoeld als buffer, niet als permanente uitbreiding van capaciteit. Vanaf 1 februari 2020 tot 1 februari 2025 is de inzet van 100 bufferplekken zes keer verlengd met als doel het COA te ondersteunen bij de opvang van asielzoekers. Bufferplekken zijn geen oplossing voor een structureel opvangprobleem.

Bovendien constateren wij geen draagvlak bij onze inwoners voor het permanent maken van de bufferplekken. Zo hebben wij van de betrokken omwonenden Frieswijkerweg, Westenberg-Buiten, Baerlerkamp en Platform Schalkhaar allemaal zienswijzen gekregen die er op neer komen dat ze willen dat de bufferplekken niet permanent worden toegekend.

Alles overziend stemt ons college niet in met uw verzoek om de 100 bufferplekken permanent te maken. Het college verzoekt u de bufferplekken zo snel als mogelijk af te bouwen en uiterlijk 1 juli 2025 de oorspronkelijke maximale capaciteit te bereiken van 550 opvangplekken. Daarnaast vinden we het belangrijk dat u met omwonenden, politie, eventuele andere belanghebbenden en gemeente in gesprek blijft om de communicatie en participatie rondom het AZC te verbeteren.

Deventer heeft in haar lange geschiedenis altijd open gestaan voor humane opvang mensen die op de vlucht zijn. Deze houding blijft onze stad en onze dorpen kenmerken, daarom blijven wij wel open staan voor nieuwe verzoeken en op zoek naar mogelijkheden elders in de gemeente. Uiteraard dient hier altijd een zorgvuldig communicatie- en participatietraject aan vooraf te gaan.

Indien u vragen heeft over bovenstaande kunt u contact opnemen met de beleidsadviseur asielzaken,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris,

J.P. Wassens

R.C. König

Aan het college van burgemeester en wethouders van Deventer

Postbus 5000

7400 GC Deventer,

Schalkhaar, 28 augustus 2024

Betreft: permanent toekennen van de bufferplekken

Wij, de ondertekenaars van deze brief en bewoners van de Baerlerkamp, willen u langs deze weg formeel laten weten dat wij ons aansluiten bij de bezwaren die reeds zijn geuit door de bewoners van de Frieswijkerweg en de Bewoners Westenberg Buiten.

Tot onze spijt moeten wij constateren dat wij als bewoners van de Baerlerkamp pas op het laatste moment zijn geïnformeerd over de bovengenoemde plannen van het AZC. Desondanks hebben wij ons actief ingezet om onze zorgen te uiten tijdens een constructief gesprek met vertegenwoordigers van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Tijdens dit gesprek hebben wij onze bedenkingen en zorgen duidelijk naar voren gebracht.

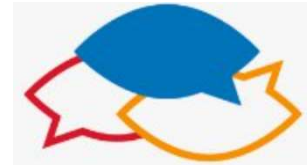
Net als de bewoners van de Frieswijkerweg en de Bewoners Westenberg Buiten, zijn ook wij van mening dat de huidige capaciteit zijn piek heeft bereikt. Wij maken ons ernstige zorgen over de mogelijke gevolgen van een verdere uitbreiding voor zowel de leefbaarheid van onze wijk als de veiligheid en welzijn van alle betrokkenen.

Wij verzoeken u dan ook dringend om rekening te houden met onze bezwaren en deze in overweging te nemen bij de verdere besluitvorming over dit dossier.

Met vriendelijke groet,

Namens de bewoners van de Baerlerkamp

Bijlage: Lijst van ondertekenaars

Gemeente Deventer
t.a.v. leden Gemeenteraad
t.a.v. College van B&W
Postbus 5000
7400GC Deventer

Betreft: Zienswijze uitbreiding capaciteit AZC/bufferplekken

Schalkhaar, 11 september 2024

Geachte Raadsleden,

Inleiding

Op woensdag 11 september vergadert de Gemeenteraad over de zogenaamde bufferplekken van het AZC in Schalkhaar. Dit op verzoek van Raadslid Aranka Schipper waarmee vertegenwoordigers van onze zijde een gesprek hebben gehad. Hierbij een eerste reactie vanuit het Platform Schalkhaar.

De afgelopen jaren heeft het COA jaarlijks verzocht om telkens een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit van het asielzoekerscentrum te Schalkhaar. Het betreft 100 bufferplekken voor asielzoekers. Wij zullen kort de laatste ontwikkelingen doornemen alvorens nader in te gaan op de wenselijkheid van de bufferplekken.

Ontwikkelingen

In de discussie over de bouw van tijdelijke huisvesting voor statushouders op het terrein van het asielzoekerscentrum, is ook gesproken over het verzoek van het COA om de capaciteit opnieuw te verhogen met 100 bufferplekken. In afwijking tot voorgaande jaren betrof dit verzoek een uitbreiding voor de duur van 2 jaren. Op dit verzoek heeft uw College positief gereageerd onder de voorwaarde dat het COA na een jaar zorg zou dragen voor een evaluatie om de gevolgen in kaart te brengen.

Pas na aandringen vanuit het College heeft het COA een concept-evaluatie opgesteld om te bespreken met de omwonenden. Het betrof een concept met een ruwe opzet van een raamdocument. De omwonenden hebben in het overleg van 2 mei 2024 aangegeven dat zij de evaluatie willen bespreken, maar dat zij niet voornemens zijn om de evaluatie te maken. Afgesproken is dat het COA de evaluatie opstelt en de omwonenden zelf een inhoudelijke reactie richting het College gaan sturen. Op 9 juli 2024 is de evaluatie ontvangen inclusief een verzoek om permanente uitbreiding van de capaciteit.

Gelet op de discussie over de bufferplaatsen is medio april/mei contact gezocht met de gemeente om achtergrondinformatie te verkrijgen middels een Woo-verzoek. Helaas heeft dit nog geen documenten opgeleverd.

Het asielzoekerscentrum in Schalkhaar is tot stand gekomen om de vluchtelingen uit voormalig Joegoslavië op te vangen en is inmiddels stevig verankerd in het dorp. In tegenstelling tot andere gemeenten hoeven we niet de discussie te voeren over het vestigen van een asielzoekerscentrum. De capaciteit van het asielzoekerscentrum is de afgelopen jaren wel onderwerp van discussie hetgeen resulteerde in jaarlijkse toestemming tot verlenging van de tijdelijke bufferplekken. De benaming tijdelijk is hierdoor niet meer op zijn plaats.

De redenen voor het verzoek van het COA zijn grotendeels hetzelfde gebleven. De instroom van vluchtelingen en onvoldoende opvangcapaciteit. Ten aanzien van de instroom kan het COA geen verwijt worden gemaakt, maar dit geldt niet voor de opvangcapaciteit. Het COA maakt hierin

keuzes zonder te kijken naar de belangen van de gemeenten dan wel de inwoners van deze gemeenten.

Vanuit de inwoners van ons dorp is de afgelopen jaren aangegeven dat er geen acute reden is voor de tijdelijke uitbreiding en het herhaaldelijk verlengen hiervan. Doordat het COA statushouders blijft huisvesten op asielzoekerscentra, gemeenten huisvesting van statushouders geen prioriteit geven dan wel hierin kunnen voorzien en dat veel gemeenten geen bijdrage leveren aan huisvesting van asielzoekers, heeft tot gevolg dat de bestaande asielzoekerscentra oneigenlijk gebruikt worden door het COA. Tijdelijke uitbreiding van capaciteit is een noodoplossing om tijd te winnen voor een definitieve oplossing.

Door het jaarlijks vragen om de tijdelijke uitbreiding van de capaciteit te herhalen had het College moeten zien dat achter de acute situatie, die het COA schetste, een structureel probleem zat dat niet opgelost kan worden met tijdelijke bufferplekken. Er was in ieder geval geen sprake van een acuut probleem. Het vertrouwen in de overheid is op dit punt de afgelopen jaren afgenomen doordat het COA schaamteloos jaarlijks een verzoek tot uitbreiding indient en het College dit

De bufferplekken in AZC Schalkhaar

De omstreden huisvesting van statushouders in Schalkhaar had in ieder geval huisvestingsplekken voor asielzoekers moeten opleveren waarmee het jaarlijkse herhalingsverzoek van het COA had kunnen worden afgewezen. Helaas heeft het College hiervoor niet gekozen. Er is nogmaals toestemming verleend waarbij in afwijking van voorgaande jaren het COA toestemming is verleend voor een jaar alsmede een tweede jaar onder voorwaarde van de op te stellen evaluatie. Wij zien dit in ieder geval als een vooruitgang, omdat de verlenging niet onvoorwaardelijk is verleend.

Het COA heeft niet voldaan aan de voorwaarde hetgeen officieel betekent dat de voorwaardelijke toestemming voor de uitbreiding is komen te vervallen. Feitelijk is er sprake van een illegale situatie als er meer dan 550 personen gehuisvest worden door het COA in het asielzoekerscentrum te Schalkhaar. Deze handelwijze kenmerkt de houding van het COA ten opzichte van het College en de inwoners van Schalkhaar en Deventer.

Wij hebben meermaals kenbaar gemaakt dat de leefbaarheid in Schalkhaar onder druk is komen te staan door onevenredige aanwezigheid van bijzondere groepen in ons dorp. Reeds in 2017 gaf Bureau Beke in haar rapport aan dat er sprake was van scheefgroei. Een onderzoek dat betrekking had de huisvesting van asielzoekers in ons dorp.

Bij het recent totstandbrengen van de Dorpsvisie hebben wij een representatieve enquête gehouden onder inwoners, waarbij dit geluid ook heel sterk naar voren komt.

In januari 2024 zijn inwoners van Schalkhaar in gesprek gegaan met verschillende raadsleden. De aanleiding was weliswaar het voornemen van Transfore om een FPA- en een FPK-kliniek te bouwen, maar de ervaren problematiek komt van twee kanten. Enerzijds vanuit Transfore (Brinkgreven), anderzijds vanuit het asielzoekerscentrum. Er is tot op heden weinig verbetering gevoeld door de inwoners na hun vertrek met uitzondering van specifieke plekken.

Het asielzoekerscentrum met een normale capaciteit is enigszins aan de grote kant, maar is passend te maken in ons dorp mits er goede afspraken worden gemaakt met direct omwonenden en adequaat gehandeld wordt bij klachten. De uitbreiding van de capaciteit verstoort de balans hetgeen resulteert in een gevoel van onveiligheid bij de inwoners en de ondernemers van ons dorp.

Naast de opvang op de locatie Schalkhaar vangt de gemeente ook asielzoekers op andere locaties binnen de gemeente. Hierdoor wordt de "pijn" over meerdere wijken verdeeld hetgeen eerlijk is naar alle inwoners in onze gemeente.

Er is geen rechtvaardiging voor uitbreiding van de capaciteit. Immers er worden in de ons omliggende gemeenten minder asielzoekers opgevangen dan zij volgens de Spreidingswet zouden behoren op te vangen. Daarnaast verblijven statushouders in Schalkhaar die in een andere gemeente gehuisvest dienen te worden. Wij zijn van mening dat deze gemeenten zelf de huisvesting van hun statushouders dienen te verzorgen en dat dit niet als argument mag worden gebruikt om de capaciteit uit te breiden om het probleem van andere gemeenten op te lossen.

Ten aanzien van incidenten willen wij nogmaals opmerken dat de locatie in Schalkhaar relatief hoog in de ranglijst staat. Als we in beschouwing nemen dat de problematiek van de bewoners op de meeste asielzoekerscentra vergelijkbaar zijn dan is dit zorgwekkend te noemen. Dit betreft alleen de incidenten op het eigen terrein. Daarbuiten heeft het COA geen bevoegdheid. Gelukkig worden direct omwonenden bij sommige incidenten gehoord door het COA. Echter de andere inwoners van ons dorp hebben inmiddels de ervaring dat het COA niet aanspreekbaar is.

In het verleden zijn er afspraken gemaakt met de omwonenden over de capaciteit van het asielzoekerscentrum. Deze is vastgesteld op 550 plekken. In de recent tot stand gekomen Dorpsvisie is naar voren gekomen dat inwoners inspraak wensen bij uitbreiding van het asielzoekerscentrum in de vorm van een enquête of referendum.

Tot slot dient te worden opgemerkt dat het COA de tijdelijke uitbreiding in eerste instantie heeft gebruikt voor een ander doel dan het COA heeft doen voorkomen. In plaats van extra huisvestingsplekken te creëren in het kader van acute opvang, heeft het COA de bewoners van de stacaravans gehuisvest om deze te renoveren.

Verdere uitbreiding van de capaciteit van het asielzoekerscentrum in Schalkhaar is gezien bovenstaande niet gewenst.

Met vriendelijke groet,

Stichting Platform Schalkhaar (h.o.d.n. Netwerk Schalkhaar)

Aan het college van burgemeester en wethouders van Deventer

Postbus 5000

7400 GC Deventer,

Schalkhaar, 12 juli 2024

I

Nummer	
Afdeling	
16 JULI 2024	
Ontvangen door Gemeente Deventer	

Geacht college,

In een eerder stadium heeft uw college het COA gevraagd voor 1 januari 2024 een evaluatie aan te leveren met betrekking tot de zogenaamde bufferzone. Eerst op 2 mei heeft het COA een eerste concept besproken met de bewonerscommissie. Een definitief rapport/advies van de COA aan uw college hebben wij pas deze week ontvangen (vlak voor de datum waarop wij deze brief wilden versturen)! In de aanloop naar 2 mei heeft de COA in het overleg met de bewonerscommissie expliciet aangegeven dat hun belang uitsluitend er op gericht is het aantal asielzoekers te verhogen. Dat wordt bevestigd in hun verzoek aan uw college

De zogenaamde bufferzone van 100 personen is een groot aantal jaren (2015) geleden ingevoerd op tijdelijke basis. Die tijdelijkheid is steeds door uw college voor een bepaalde periode verlengd. De COA had steeds weer redenen om uw college te vragen de buffer te verlengen, hoewel er geen acute reden aanwezig was. De omvang van instroom en het feit dat veel gemeenten geen of slechts een geringe bijdrage leveren in de opvang waren hieraan debet. Voor wat betreft de procedure etc verwijzen wij in deze zin ook naar de brief van de bewoners Frieswijkerweg, welke hier als ingelast beschouwd kan worden.

Wij als omwonenden hebben nooit bezwaar gemaakt of aangetekend tegen het AZC aan de Frieswijkerweg. Maar wij hebben hierbij steeds 3 harde eisen gesteld:

- Er moet een goed functionerend bewonersoverleg zijn (inclusief goede werkafspraken) en naleving daarvan;
- De strook tussen Westenberg Buiten en het AZC moet te allen tijde groen blijven;
- En het aantal van 550 personen is het maximum.

Gelet op het bovenstaande zijn wij dan ook tegen het structureel maken van de tijdelijke bufferzone naar 650 personen. Onze belangrijkste overwegingen hierbij zijn (in willekeurige volgorde):

- A. Er bestaat geen maatschappelijk draagvlak voor het structureel maken van de buffer.
- B. De maatregel was als een tijdelijke noodoplossing bedoeld. Het vertrouwen in de overheid ebt verder weg wanneer iets wat uitdrukkelijk tijdelijk bedoeld is toch weer structureel gemaakt wordt. In die zin zien wij dit ook als een kwestie van vertrouwen
- C. Reeds in een eerder verband hebben wij (net als andere belangengroepen in Schalkhaar) aangegeven dat de belasting van het dorp Schalkhaar door "kwetsbare groepen" onevenredig zwaar is.
- D. Deventer vangt ruimschoots meer asielzoekers op dan waartoe men ingevolge de Spreidingswet (als deze zou worden ingevoerd) verplicht zou zijn. Dat is een politieke keuze waarover wij geen oordeel hebben. Maar wel de concentratie in Schalkhaar!! Als u extra

asielzoekers wilt opvangen, verdeel de asielzoekers dan zoveel mogelijk over de gemeente, liefst in kleine locaties zodat overlast beperkt blijft en een betere integratie (!!) kan plaatsvinden. Daar waar in gemeenten opvang wordt gerealiseerd, kiest men mede op verzoek/aandring van omwonenden, voor kleine voorzieningen.

- E. Op de locatie Frieswijkerweg is ook een tijdelijk wooncentrum voor statushouders gerealiseerd. Tegen deze voorziening was de gehele buurt/Schalkhaar tegen (op inhoudelijke maar zeker ook op procedurele gronden).
- F. Wat betreft het aantal geregistreerde klachten staat Schalkhaar in de top 10 van Nederland. De COA geeft desgevraagd aan dat op andere locaties klachten niet goed registreren en dat zij dat wel altijd goed doen. En dat het vaak overtredingen betreft van huisregels. Kortom, het valt wel mee. Wij kunnen dat niet beoordelen. Feit is wel dat hoe groter de omvang van de locatie, hoe meer klachten.

Wij constateren dat er geen maatschappelijk draagvlak bestaat voor het structureel maken van de tijdelijke buffer en doen een dringend beroep op uw college de buffer direct af te bouwen. Alleen wanneer zich in de wereld extreme situaties voordoen zou een tijdelijke invoering van een buffer mogelijk bespreekbaar kunnen zijn.

Deze brief is voorgelegd aan zoveel mogelijk bewoners van Westenberg Buiten. Zij bijgaand de handtekeningenlijst. Enkele bewoners hebben niet kunnen tekenen vanwege de vakantie.

Tot slot. Het feit dat de COA zich niet aan de afspraken heeft gehouden mbt de evaluatie achten wij exemplarisch. Hun handelen wordt gekenmerkt door een soort van machtspolitiek waarvan wij verwachten dat uw college daar nu een halt aan toeroept. In strijd met de afspraken pas 7 maanden later een evaluatie indienen roept niet een beeld op dat zij het (lees ons en ook u) serieus nemen. Daarmee komt ook het bewonersoverleg (punt 1 van de harde eisen) steeds meer onder druk. Wij missen in toenemende mate begrip.

Een afschrift van dit schrijven doen wij toekomen aan de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,

Bewoners Westenberg Buiten

Postadres: Marechausseestraat 16

7433MP Schalkhaar.

College van Ben W
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Aan het College van burgemeester en wethouders van Deventer en leden van de Gemeenteraad.

Postbus 5000

7400 GC Deventer

9 Juli 2024

Betreft: Zienswijze omwonenden Frieswijkerweg aangaande Bufferplekken

Geacht College en leden van de gemeenteraad,

Middels dit schrijven willen wij als bewoners van de Frieswijkerweg onze zienswijze en zorgen uiten over de gang van zaken aangaande (het proces omtrent) de bufferplekken op het AZC in Schalkhaar. De afgelopen jaren is er voor de omwonenden rondom het AZC veel veranderd door de enorme toestroom van vluchtelingen. Waar, aanvang 2018, sprake was van 350 bewoners (met een capaciteit van 650 op het terrein) is er nu sprake van ruim 700 bewoners op hetzelfde terrein. Er is dus in de afgelopen 6 jaar sprake van een verdubbeling van het aantal mensen op het terrein. Wij, als omwonenden, merken de impact van deze verdubbeling door de toename van het aantal incidenten met bewoners van het AZC. Daarnaast ervaren wij steeds minder betrokkenheid/ verantwoording van zowel het AZC, als politie en gemeente. Dit leidt tot irritatie, een onveilig gevoel en achteruitgang van het woongenot. In dit schrijven gaan we dieper in op enerzijds de onvrede die bij ons leeft over het proces en de communicatie vanuit de gemeente en het COA en anderzijds over een aantal incidenten die hebben plaatsgevonden.

Het proces

De "normale" capaciteit voor het AZC in Schalkhaar is 500 asielzoeker en maximaal 50 personen op de IBO. Totaal dus maximaal 550.

In 2015 is door het COA het verzoek ingediend voor 100 tijdelijke extra bufferplekken. Hierover is toentertijd met de omwonenden gesproken en vanuit de Frieswijkerweg is hier positief op gereageerd. Deze capaciteit uitbreiding betrof de periode van 1-10-2015 t/m 1-10-2018. Begin 2018 is besloten na deze periode weer terug te gaan naar de "normale" bezetting omdat er niet langer noodzaak was voor deze extra capaciteit. Wij benoemen dit omdat in het huidige omwonenden overleg door zowel medewerkers van het COA als van de Gemeente wordt ontkent dat er eerder sprake is geweest van tijdelijke bufferplekken. Eigenlijk is er al bijna 10 jaar sprake van, met een tussenpoze van 1,5 jaar.

Op 1 Februari 2020 is de buffercapaciteit van 100 plekken door COA en Gemeente opnieuw ingesteld. Deze keer voor een tijdsbad van 6 maanden. In Juli 2020 is gevraagd om een verlenging van 6 maanden in overleg in de driehoek COA, gemeente en omwonenden. Vanuit omwonenden is er toen wederom een positieve reactie geweest. Deze hele periode hebben wij het overleg met het COA als constructief ervaren. Het contact was prettig, er werd geluisterd en eventuele incidenten werden adequaat opgelost. Er was duidelijke terugkoppelingen op incidenten. Hierdoor was er sprake van wederzijds begrip. Deze prettige "samenwerking" ervaren wij helaas al tijden niet meer.

Begin 2021 werden wij, mogelijk door wisselingen van medewerkers bij zowel COA als AZC, verrast door wederom een verlenging van de tijdelijke buffercapaciteit. Waar in het verleden vooraf altijd overleg plaatsvond, is er dit keer zonder overleg een verzoek ingediend en ook zonder overleg met omwonenden akkoord bevonden door gemeente. Op 13 Juli 2021 is er door het COA opnieuw een verlenging voor 6 maanden aangevraagd. Vanuit Platvorm Schalkhaar en omwonenden van de

Frieswijkerweg is toen aangegeven dat dit dan wel de laatste keer was dat wij akkoord zouden gaan met een verlenging.

De Asielproblematiek hield aan en vanuit het COA was er wederom de behoefte om de tijdelijke buffercapaciteit nogmaals te verlengen. Hiervoor is in het voorjaar van 2022 een bijeenkomst geweest met omwonenden, COA en gemeente. Er was tijdens deze bijeenkomst nogal wat weerstand van omwonenden, maar toch heeft de gemeente, zonder dat omwonenden om een akkoord/advies gevraagd is, toestemming verleend voor de verlenging. Later hebben we begrepen dat de verlenging is doorgezet op basis van "een goed gevoel" over de bijeenkomst. Iets wat wij niet begrijpen: hoe kan een bijeenkomst met zoveel weerstand leiden tot "een goed gevoel" bij de gemeente?

In december 2022 heeft de Gemeente ondanks weerstand vanuit, dit keer alle omwonenden wederom een verlenging goed gekeurd. Deze keer zelfs voor een periode van 2 jaar (Februari 2023 t/m Januari 2025), met de restrictie dat vóór Januari 2024 een uitgebreide evaluatie met omwonenden en wethouder zou moeten plaatsvinden. Dit is echter tot op heden niet gebeurd en er wordt vanuit het COA aangegeven dat de prioritering bij hen anders ligt. Voor ons dan ook reden genoeg om u dit schrijven al te sturen voor er een evaluatie is gestart. Het is duidelijk dat omwonenden voor het COA geen prioriteit zijn.

Aanvullend daarop willen we ook, nogmaals, ons ongenoegen uiten over de manier waarop het COA en de gemeente met ons zijn omgegaan betreffende de extra plekken voor statushouders. Op 14 Juli 2022 ontvingen wij als omwonenden een schrijven van de gemeente dat er per 1 september 2022 de gemeente voornemens is 100 extra plekken voor statushouders te creëren op het AZC terrein. Later die week was er een bijeenkomst waar de gemeente en COA, zonder blikken of blozen.– meedeelden dat die 100 plekken er zouden komen. Tijdens deze bijeenkomst was er niet alleen weerstand vanuit de bewoners van de Frieswijkerweg, maar ook vanuit de wijk Westenberg buiten, platform Schalkhaar en andere aanwezigen. De weerstand was er vanwege de keuze, maar zeker ook vanwege de manier van communiceren. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een hoorzitting waarin door vertegenwoordigers van de gemeente werd gezegd dat geen van de omwonenden (op één na, maar die zou er geen last van hebben) belanghebbenden zijn. Indien de gemeente dit zo ziet, rijst de vraag waarom in eerste instantie tientallen brieven bij omwonenden in de brievenbus zijn gedaan. Waarom zou de gemeente dat doen als de mening van deze omwonenden er toch niet toe doet, als zij geen belanghebbenden zijn en het hen gewoon door de strot wordt geduwd.

Gevoel omwonenden en incidenten

U kunt zich waarschijnlijk wel voorstellen als u bovenstaande leest, dat wij als omwonenden het gevoel krijgen niet serieus genomen te worden. Hier willen we ook wat dieper op in gaan. In de periode 2015 – 2018 toen de bezetting 650 bewoners was, was het relatief rustig op het AZC. 's Avonds na 21.00 uur was het altijd stil en er was slechts incidenteel sprake van overlast. Dit werd bovendien veelal adequaat opgelost. Na de wisseling van management binnen COA/AZC hebben wij een duidelijke verandering zien ontstaan. Er is meer overlast. Dat uit zich in geluidsoverlast, auto's die zomaar ergens worden geplaatst, bewoners van AZC's die huizen filmen vanaf de openbare weg of gewoon vanaf onze opritten, fietsen worden zomaar ergens neergezet voor dagen. Er zijn excessen als het slachten van dieren, personen in tuinen en zelfs personen die langere tijd op ons erf rondlopen als wij zelf niet aanwezig zijn en bovendien trachten de woning in te komen.

Hiervan maken wij elke keer melding bij het AZC en politie, maar deze meldingen worden niet adequaat opgepakt. Er wordt zowel vanuit het AZC als de gemeente laks gereageerd. We krijgen telkens te horen dat we klachten moeten melden, maar de klachten worden daarna niet adequaat

opgelost. Het AZC/COA geeft aan dat ze er niks aan kunnen doen, omdat het niet op het terrein van het AZC/COA gebeurt. Dit leidt tot onbegrip, irritatie, een onveilig gevoel en achteruitgang van het woongenot. Diverse omwonenden hebben vanwege de toenemend aantal incidenten een camera geplaatst. De gemeente/politie/boa geven tevens aan dat zij ook weinig kunnen doen, want "deze dingen gebeuren in de stad ook" en "vanwege de wet op de privacy kan er niks gedaan worden". Dit zijn natuurlijk doodoeners. Wij hebben er immers niet voor gekozen om in de stad te gaan wonen en welk belang wordt er gehecht aan onze privacy?

Sinds enkele jaren staan er diverse auto's geparkeerd in de berm of op het voetpad aan het begin van de Frieswijkerweg. Tijdens de eerste bijeenkomst over de statushouders in juli 2022 besprak de burgemeester dit, uit zichzelf, met enkele bewoners van de Frieswijkerweg. Hij vroeg zich namelijk af of dit een incident was, want het "oogde nogal rommelig en onveilig". Hierop hebben we aangegeven dat dit structureel is en inderdaad voor onveilige situaties zorgt. De burgemeester heeft toen beloofd dat hij samen met de gemeente en het COA voor een passende oplossing zou zorgen. Twee jaar later is de situatie echter alleen maar verslechterd. Er staan nog meer auto's. Bij de meldingen krijgen wij als reactie van de gemeente dat parkeren in de berm in het buiten gebied toegestaan is. Dit klopt als je naar de verkeersregels kijkt. Echter is het parkeren op het voetpad, of in de berm achter het voetpad, niet toegestaan omdat, je niet met een auto over een voetpad mag rijden. We vinden het zorgwekkend en teleurstellend dat dit niet opgelost kan worden, zeker gezien de belofte van de burgemeester.

In het omwonenden overleg wordt de indruk gewekt dat er met zorg wordt gekeken en geluisterd naar de omwonenden maar niets is minder waar. Onze opmerkingen worden niet serieus genomen en het AZC/COA is alleen maar bezig met zoveel mogelijk plekken te behouden. De gemeente lijkt daar volledig in mee te gaan-

De wisseling van verantwoordelijken en management om te voorkomen dat er een band ontstaat met omwonenden, is slim. De kans is op deze manier veel kleiner dat er begrip ontstaat voor omwonenden. Er is geen tijd om werkelijk te horen wat er speelt.

Als het AZC/COA en de Gemeente het belangrijk vinden om een goede relatie tussen beide partijen te houden, begin dan met het luisteren naar de omwonenden en druk ze niet alles door de strot. De omwonenden zijn namelijk de mensen die gedurende de jaren de overlast en teruggang van woon genot ervaren. Niet de beleidsmakers of de bewoners op het AZC terrein.

Wij willen benadrukken dat wij niets tegen het AZC hebben, maar we zouden graag zien dat we teruggaan naar de bezetting van het AZC zoals deze ooit is ingezet. Maximaal 500 asielzoekers en maximaal 50 mensen op de IBO. Hiermee hopen wij ons woongenot terug te krijgen. Tevens hopen wij dat het AZC in staat is de situatie terug te brengen tot een rustige omgeving, waar mensen van opvang kunnen genieten en geen overlast veroorzaken voor omwonenden.

Namens omwonenden Frieswijkerweg